

A reformáció új kánonja – a barcasági képzőművészeket megihlette a reformáció gondolata

Megtiszteltetés számomra, hogy a barcasági képzőművészek XIV-ik, ünnepi seregszemlét megnyithatom, hiszen nem először állok ebben a teremben, nem először találkozom a jelenlevő képzőművészek munkáival.

Ünnepi alkalom ez, ahogy az előttem szóló Ménessy Miklós tiszteletes úr említette a reformáció 500 évfordulója a képzőművészek meghirdetett témája. Nem egyszerűen körüljárható téma, hiszen ahogy, a tiszteletes úr is említette, gyakran felemlegetik a reformáció során a képrombolás gondolatát is. Ami valóban a korai időszakban igaz, de a reformáció mégsem az ábrázolás, a képek ellen szólt soha, hanem az „imádat” ellen. Tematikus pályázatok esetén gyakran nagy veszélyt jelent a kiüresedés, vagy a téma figyelmen kívül hagyása, ebben az esetben látszik, hogy ez az idén félszázados reformáció valóban megihlette az

alkotókat. Megihlette és ugyanakkor arra is rávilágított, hogy milyen műfaji és tematikus sokszínűsége ad lehetőséget a téma.

A kiállítók közül sokaknak láttam kiállítását, akár egyénileg is akár másfajta csoportban Bukaresttől, Kolozsváron át Bukarestig, olyan jelentős tárlatokon is, mint a Szücs György a Nemzeti Galéria művészeti igazgatója kurátorságával megrendezett Sors és Jelkép című gyűjteményes tárlata (**Jakabos O. Imola munkái**). De ilyen elemi erővel különbözőségükben is valamilyen rejtett összeforrottság csak itt Brassóban – valódi szülő-, vagy választott szülőföldjükön – nyilvánul megsokszorozódva, éreztetve a pozitív értelemben vett lokálpatriotizmus, a gyökerek, a szellemi hovatartozás fontosságát.

Meghatározó a hely olyan értelemben is, hogy egyszerre vagyunk templomban és kiállítóhelyen, a Reménység Házában és az Apáczai Egyesület Székhelyén, ahol Ménessy Miklós tiszteletes úr hitbeli elkötelezettsége és a magas kultúra iránti nyitottsága, tárgyismerete szerencsésen ötvöződik Házy Bakó Eszter hittel tele kultúra-szeretetével, sokoldalúságával és profi szervezőkészségével.

A közösségi erő, és a sokszínűség ennek a kiállításnak egyik legnagyobb erénye, ahogy ugyanannak a lelkületnek, témának más és más tematikus és technikai megfogalmazását látjuk egyetlen tárlaton belül. Nem először és nem utoljára vetődik fel sokunkban ez a gondolat. Éppen ezért, ennek a költői megfogalmazására hadd idézzem Fekete Vincze szerkesztőnek, műfordítónak a szavait: *„Olyanok ezek az alkotások, egy közismert hasonlattal élve, mint a külön-külön ragyogó csillagok, amelyek egymás fényét, ragyogását a maguk fényével, ragyogásával nem halványítják, hanem együttesen részesei, ugyanakkor alakítói ennek a csodálatos univerzumnak, ami a mi világunk, amelyben élünk... Ezek az alkotások egymás mellett, egymás fényében valamilyen szimbolikus jelentőséget kapnak éppen attól, hogy oda kerültek, ahova, és attól, ahogy felelnek egymással, ahogy kiegészítik egymást, ahogy rímel az egyik a*

másikra, vagy ahogy továbbviszi egyik a másik mondanivalóját, esetleg továbbgondolatja azt... Csak nézzünk körbe , vagy jöjjünk be egyszer nyugodtan, amikor nem zavar senki, és hosszan álljunk meg egy-egy kiállított munka előtt, és próbáljuk megtalálni annak kérdéseit és válaszait. Ha egyre is rátalálunk, ami találkozik a miénkkel, máris megérte. „Mert a művészet, - az igazi művészet – erről is szól, az állandó kérdésekről, az állandó válaszokról, a soha, de soha ki nem elégítő kérdésekről, és a soha, de soha ki nem elégítő válaszokról.”

Ezek a rétegek erősítik egymást és felállítják, annak a gondolat és hitmegújulásnak a rétegzett foglalatát, amelyet reformációnak hívunk. Amelynek nagyjai Luther Márton, Kálvin János képe kitörölhetetlenül meghatározza mind az egyetemes, mind a magyar hitvilágot és művészetet, mint ahogy ezt testet ölteni látjuk Csutak Levente „A reformáció nagyjai” című vegyes technikával készült emblematikus munkájában. De ugyanígy a reformációhoz, a hitbéli forradalomhoz fűződik, a latin nyelvűség háttérbe kerülése az anyanyelv használata és a könyvnyomtatás, mint ahogy ennek képi megfogalmazását több alkotásban is láthatjuk (Ábrahám Jakab: Alfa és Omega című vegyes technikával létrehozott alkotásán, vagy Rosinecz László Hermes Trismegistos című akrilképén).

Az anyanyelvi dráma megteremtése és megújulása, amely akár Sütő Andrásig is elvezet, és látva a képeket, amelyek a modern technika számos eszköztárát felhasználva, modern „forradalmi” olvasatokat hoz létre, amelyek önkéntelenül Kolhaas Mihály Egy lócsiszár virágvasárnapjából juttatja eszembe, az irányról, ami a reformációtól Thomas Münzeri útig vezet.

Ezt a fajta lázadást és megújulást érzékelhetjük Bartha Árpád : „Újjáépítés” valamint Vetró B. Sebestyén András „Globális Bordély” című alkotásán.

Magdó István fotói a templomok hétköznapi hitgyakorlására, a mindennapok hitére, a öregedő hívek generációk hiányára, a magányosság kiszolgáltatottságának érzésére irányítja a figyelmet. Rendkívüli ötvözetei az ellesett pillanatnak, a szocio- és művészfotó eszköztárával. Ugyanakkor a kitűnő kompozíció mellett, a napi hit megélésének derűje vagy akár diszkrét humora is megvillan alkotásain.

Halmágyi Csaba „Gyülekezet” című klasszikus szerkezetű képe a klasszikus gótika puritán szépségét adja vissza mind szerkezetében, mind kompozíciójában. De tematikája már a reformáció egyik központi motívuma, az igazi bűnbocsánat, amelyet a különleges veretes képen a fény és a szimbolizál.

Erőteljes színvilágában és egyetemességében vonzza a tekintetet Simó Enikő munkája, amely ritmikus lüktetése és kiáradása, a vörös és fekete ellentétpár a hit és reform együttes jelenlétét sugallja.

A XIV-ik alkalommal összehozott seregszemle névsora, Albert Sándor, Ábrahám Imola, Ábrahám Jakab, Bartha Árpád, Bartha Bíborka, Csutak Levente, Damó István, Dimény András, Ferencz Ágnes, Fazekas Tibor, Halmágyi Csaba, Köllő Margit, Miklóssy Mária, Tomos Tünde, Magdó István, Jakabos O. Imola, Vetró B.S. András, Gyulai N. Margit, Simó Enikő, valamint az egykori Jakubovics és Klement Béla tanítványok, Rosinec László és Marosi Jenő.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt, hogy mindenik kép a maga konkrét, vagy elvont gondolatiságában a legprofibb technikai tudásról és elméleti elmélyedésről tesznek tanúbizonyságot az akvarelltől a textilig bizonyítva, hogy a csoport rendkívüli mesterségbeli tudását és alkotóerejét. Az ünnepi tárlat a 21 barcasági művész seregszemléje a reformáció gondolatára adott sokszínű képzőművészeti válasz, ezen a rendkívüli tárlaton egy kánont alkotnak, amelyek

visszhangozzák ennek a máig is érvényes egyetemes hitbeli megújulásnak a hatását és érvényességét.

Szebeni Zsuzsa
Magyarország Kulturális Központja –
Sepsiszentgyörgy Fiókinézet Igazgató

A tárlatot szervezte: Házy Bakó Eszter, az ACSJKE elnöke

A tárlatot rendezték: Dimény András és Vetró B S András

A rendezvény fővédnöke: Ménessy Miklós tiszteletes

Plakát és meghívó koncepció: Vetró B S András

Az esemény támogatója: Reménység Háza, Apáczai Csere János
Közművelődési Egyesület

Médiapartnerek: Brassói Lapok, Székely Hírmondó, Erdélyi Művészet, brassói
tv.

